

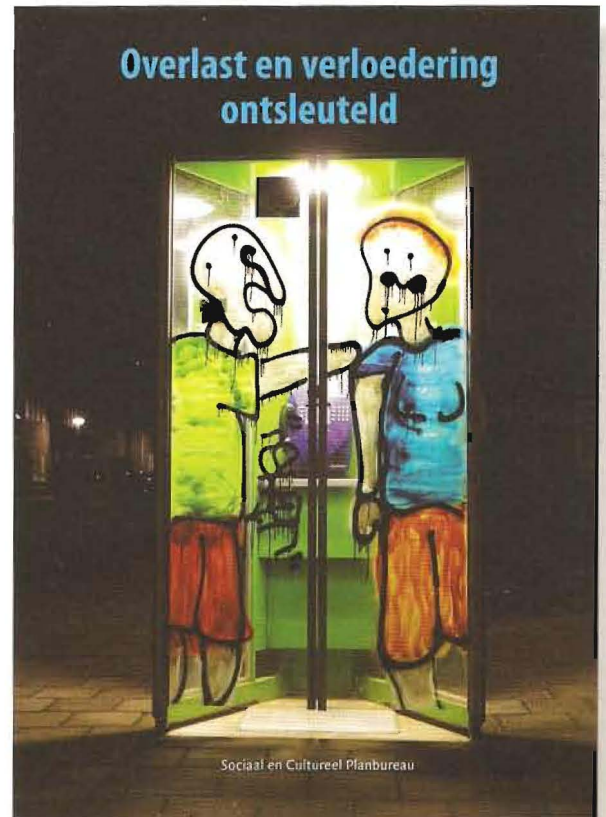
De tweeledigheid van evidence-based

Titel Overlast en verloedering
ontsleuteld
Auteur Lonneke van Noije en
Karin Wittebrood
Uitgever SCP
Prijs € 19,90, gratis via www.scp.nl

door Jan Steyaert, lector Fontys hogescholen

Van hulpverleners wordt steeds meer verwacht dat ze hun handelen laten leiden door evidence-based practice. Het gaat steeds minder op te helpen zonder te kunnen verklaren waarom je zo helpt als je doet. Over de concretisering van de zoektocht naar evidence-based practice is veel te zeggen, maar het uitgangspunt ervan is prima. Het zorgt voor rationalisering van de hulpverlening, en voegt ook een inhoudelijk luik toe aan verantwoording. Maar evidence-based practice is niet alleen een verantwoordelijkheid voor hulpverleners of de brede welzijnsorganisatie. Het begint al bij beleid. Als daarin verkeerde relaties worden gelegd tussen doelen en benodigde interventies, wordt het er op de werkvloer niet eenvoudiger op.

Twee onderzoekers van het Sociaal en Cultureel Planbureau hebben een beleidskader - de denkbeelden die in het 'Actieplan overlast en verloedering' van begin 2008 zitten -, geconfronteerd met de beschikbare kennis over effectiviteit van relevante interventies. Het actieplan is onderdeel van het beleid met de naam 'Veiligheid begint bij voorkomen'. Doel daarvan is dat tegen 2010 criminaliteit en overlast met 25 procent zijn teruggebracht vergeleken met 2002. Het gaat dan concreet om hangjongeren, uitgaansoverlast en overlast in de woon- en leefomgeving. Dat vraagt inzet van politie en justitie, maar ook van het sociaal werk. Op zich is dat niets nieuws. Sociaal werk kent immers een rijke traditie inzake 'onmaatschappelijkheidsbestrijding'. Lees er het werk van de Regt of Verplanke maar op na.

Van Noije en Wittebrood brengen in deze uitgave relevante resultaten van wetenschappelijk onderzoek bij elkaar. Zo werkt vrijheidsstraf nauwelijks, maar wel gecombineerd met begeleiding. Onderzoek dat Nieuwbeerta en zijn collega's deze maand publiceerden, geeft een vergelijkbare boodschap: werkstraf is effectiever dan gevangenisstraf. Risicjongeren kunnen ook het beste worden benaderd op individuele basis. En cameratoezicht doet de onveiligheidsgevoelens minder dalen dan toezicht door mensen (door politie of beveiligingspersoneel).

Het boeiende van dit SCP-onderzoek zit echter vooral in de analyse van de wetenschappelijke onderbouwing van het beleidskader. Is bij de samenstelling van het actieplan rekening gehouden met beschikbare kennis? Bij beantwoording van die vraag blijkt dat het plan nauwelijks expliciet maakt waar de gehanteerde denkbeelden vandaan komen. Er worden interventies genoemd zonder uitleg waarom juist daarvoor is gekozen. Zo ontstaat natuurlijk de vraag wie eigenlijk verantwoordelijk is voor evidence-based practice in de sector van publieke dienstverlening. Kan evidence-based practice eigenlijk wel zonder evidence-based policy? Zijn beide geen noodzakelijke voorwaarden voor elkaar? Hierin ligt een belangrijke boodschap voor initiatieven als 'Effectieve interventies' van MOVISIE: toets niet alleen de interventies op hun wetenschappelijke onderbouwing, maar ook de beleidskaders! Dat wordt nog boeiend, met al die lokale Wmo-beleidskaders. ■